

Datum: 2025-01-07

Till: Finansdepartementet

E-post: fi.remissvar@regeringskansliet.se

Kopia: anna.bergqvist@regeringskansliet.se

Yttrande SFM – förslag till lag (2025:000) om straff för olovlig finansiell verksamhet (avsnitt 2.1, 2.2 och 2.3)

Svenska försäkringsförmedlares förening (SFM) uppskattar möjligheten att lämna skriftliga synpunkter på Finansdepartementets förslag om straffansvar för den som bedriver finansiell verksamhet utan tillstånd eller registrering (diarienummer Fi2024/01905). SFM besvarar remissen i den utsträckning det berör försäkringsförmedlare med tillstånd under lag (2018:1219) om försäkringsdistribution.

Inledning

SFM är en branschorganisation som verkar för en välfungerande finansiell marknad vilket, utöver god konkurrens och ett högt kundskydd, även förutsätter att berörda aktörer förhindrar att verksamheten utnyttjas för penningtvätt eller finansiering av terrorism. Det är viktigt att myndigheter har goda förutsättningar att utöva tillsyn över finansmarknaden och det framgår från SFM:s stadgar att ett medlemskap hos föreningen förutsätter att bolaget innehar tillstånd för försäkringsdistribution hos Finansinspektionen samt att samtliga anställda omfattas.

Sammantaget ser SFM positivt på förslaget att införa ytterligare sanktionsmöjligheter gentemot aktörer som bedriver finansiell verksamhet utan tillstånd. SFM är dock tveksam till om förslaget med dess befintliga utformning medför en sådan nytta att de betydande resurser som kommer tas i anspråk hos berörd myndighet, och de avgifter som aktualiseras för sökande, kan anses vara proportionerliga. SFM önskar därmed att lämna följande synpunkter på förslaget.

SFM:s synpunkter

Från promemorian framgår dels skälen till att ett straffansvar bör införas för bedrivande av finansiell verksamhet utan tillstånd, dels att ansvaret bör omfatta samtliga finansiella verksamheter som enligt lag eller EU-förordning kräver Finansinspektionens tillstånd eller registrering. SFM instämmer i att det är ett viktigt arbete att motverka olagliga finansiella flöden och att bekämpa alla former av organiserad brottslighet. SFM uppfattar dock att förslaget snarare syftar till att skapa bättre förutsättningar för att kunna vidta kraftfulla åtgärder mot verksamhetsutövare av särskilt riskfylld verksamhet (exempelvis "hawala-verksamhet") som bedrivs utan att vara registrerad hos Finansinspektionen, än att det skulle

vara drivet av ett behov av att kunna åtala den som är ytterst ansvarig för eventuell försäkringsdistribution som sker utanför ett redan beviljat tillstånd.

SFM är därvid enig med Svensk Försäkring att det är viktigt att beakta att det är en principiell och grundläggande skillnad mellan aktörer med verksamheter som bedrivs helt utan tillstånd och sådana som har tillstånd och därmed står under tillsyn och sanktionsrisk från Finansinspektionen. Detta mot bakgrund av de skäl som framgår av Svensk Försäkrings remissyttrande (daterat 2024-12-18). Vidare skulle de konsekvenser som exemplifieras i yttrandet aktualiseras även inom ramen för försäkringsdistribution, varför det enligt SFM:s bedömning föreligger anledning att undanta försäkringsdistributörer med befintligt tillstånd.

Sammanfattning

SFM ser positivt på Finansdepartementets ambition att kriminalisera utövandet av tillståndspliktig finansiell verksamhet utan erforderligt tillstånd. Enligt SFM:s bedömning riskerar emellertid det breda tillämpningsområdet att medföra en påtaglig negativ påverkan för såväl myndighet som bolag, utan att bidra till att uppnå syftet med lagförslaget. Förslaget om straffansvar bör därför inte gälla bolag som innehar tillstånd att bedriva försäkringsdistribution (även om distribution undantagsvis skulle ske utanför befintligt tillstånd).

Stockholm den 7 januari 2025,

Tove Hässler
Vd, SFM

Karolina Reinholdsson
Jurist, SFM